

Tlačová správa
Luxemburg 8. decembra 2022

Platby do rozpočtu EÚ založené na HND: audítori požadujú cielenejšie kontroly

Údaje o HND (hrubom národnom dôchodku) sú dôležitým základom pre výpočet príspevkov členských štátov do rozpočtu EÚ. Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov (EDA) ich overovanie nie je dostatočne zamerané. Hoci Eurostat (štatistický úrad EÚ) celkovo účinne identifikoval a riešil vysokorizikové otázky pri zostavovaní údajov o HND, vysokorizikové otázky a krajiny s najvyššou rizikovou kategóriou systematicky nekontroloval ako prvé a nie vždy vykonal tieto kontroly dostatočne včas. Napríklad Eurostat nereagoval rýchlo na problém týkajúci sa nadnárodných spoločností, ktoré premiestňujú svoje podniky na daňové účely.

Príspevky krajín EÚ založené na HND predstavujú najväčší zdroj príjmov rozpočtu EÚ. V roku 2021 dosiahli výšku 116 mld. EUR, t. j. približne dve tretiny rozpočtu. Eurostat kontroluje kvalitu údajov o HND krajín EÚ vo viacročných cykloch a môže ich požiadať, aby upravili svoje počiatočné odhady – ktoré sú základom pre výpočet ich príspevkov Komisiou – smerom nahor alebo nadol. Audítori skontrolovali, či Eurostat dobre riadil svoje overovania počas posledného cyklu 2016 – 2019.

„Je dôležité zabezpečiť, aby príspevky krajín EÚ do rozpočtu EÚ založené na HND boli spravodlivé a predvídateľné,“ uviedol Marek Opioła, člen EDA, ktorý viedol tento audit. *„Aby boli jeho overovania účinné a efektívne, Eurostat by mal pri kontrolách uprednostniť prierezové otázky a krajiny s najvyšším rizikovým faktorom.“*

Predvídateľnosť príspevkov založených na HND závisí od toho, či sa cyklus overovania, ktorý zvyčajne trvá štyri alebo päť rokov, dokončí včas, a od toho, ako rýchlo Eurostat informuje krajiny o svojich výsledkoch. Audítori zistili, že Eurostat dokončil kontroly podľa plánu a krajinám poskytol včasné informácie o úpravách. Mnohé otázky – o 20 % viac ako po predchádzajúcom cykle – však zostali otvorené vo forme „výhrad“, takže príslušné krajiny by mohli byť potenciálne požiadané, aby v budúcnosti zaplatili viac.

Prostredníctvom dvoch nových nástrojov – hodnotenia rizika a uplatňovania prahových hodnôt – bol Eurostat schopný odhaliť a zmierniť riziká určením najdôležitejších problémov, ktoré treba následne kontrolovať, ale výsledky tohto prístupu nevyužil v plnej miere na to, aby svojeoverovania zameral ako prioritu na prierezové otázky a vysokorizikové krajiny. Eurostat prideliť rizikovú kategóriu vysokého, stredného alebo nízkeho rizika všetkým krajinám EÚ, svoje kontroly však vykonal len na začiatku cyklu a pred overením krajín s nižším rizikom len v troch zo siedmich vysokorizikových krajín. Približne štvrtina konkrétnych výhrad na konci cyklu

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

overovania sa v skutočnosti týkala štyroch krajín s vysokým rizikom, ktoré neboli náležite uprednostnené. Eurostat okrem toho kontroloval príliš mnoho otázok s nízkym dosahom na HND. Prioritne sa nezaobrá ani otázkami, na ktoré poukazuje, čo zvyšuje riziko, že krajiny môžu najprv riešiť problémy s nižším vplyvom. Audítori tvrdia, že Eurostat by mal viac zamerať svoju prácu na vysokorizikové otázky s potenciálne najvyšším vplyvom na HND, pretože by to pravdepodobne umožnilo znížiť počet výhrad a zvýšiť predvídateľnosť príspevkov krajín do rozpočtu EÚ.

Eurostat nereagoval rýchlo na vysokorizikovú otázku nadnárodných spoločností, ktoré premiestňujú svoje operácie alebo aktíva, aby mohli využívať výhodné daňové režimy, aj keď príslušné účtovné problémy boli známe už niekoľko rokov pred začiatkom cyklu overovania. Eurostat sa tiež rozhodol vzniesť výhradu k tejto otázke len na obdobie po roku 2018, pričom vplyv predchádzajúcich rokov zostáva neistý. Niektoré príspevky krajín založené na HND môžu byť nesprávne z dôvodu možného nesprávneho výpočtu ich účtov pred rokom 2018. Iné krajiny, ako napríklad Írsko, nahlásili spoľahlivé údaje.

Základné informácie

Každá krajina EÚ platí do rozpočtu EÚ príspevok vypočítaný ako percentuálny podiel jej HND. Táto „sadzba“ je rovnaká pre všetky krajiny, ale môže sa líšiť v závislosti od konkrétneho roka (napríklad v roku 2021 to bolo 0,84 %). Nemecko v absolútnom vyjadrení poskytlo v roku 2021 najväčší príspevok založený na HND (29,6 mld. EUR), a to pred Francúzskom (20,3 mld. EUR) a Talianskom (14,5 mld. EUR). V minulosti bolo pre krajiny EÚ ťažké zaplatiť v krátkom čase veľké dodatočné sumy. V roku 2014 viedli revízie údajov o HND k bezprecedentným úpravám vo výške takmer 10 mld. EUR, čo malo na niektoré krajiny väčší vplyv ako na iné. Napríklad Spojené kráľovstvo muselo zaplatiť ďalších 2,1 mld. EUR, čo je 21 % nad rámec svojho pôvodne vypočítaného príspevku. V júli 2016 oznámilo Írsko nárast údajov o HND za rok 2015 o 24 % (39 mld. EUR) v porovnaní s rokom 2014, čo bol nárast v dôsledku premiestnenia aktív niekoľkých veľkých nadnárodných podnikov. Tri krajiny v roku 2017 oznámili Eurostatu, že od roku 2010 zaznamenali konkrétne prípady významného premiestnenia aktív spoločnosťami na ich príslušné územia alebo z nich.

Osobitná správa 25/2022 *Overovanie hrubého národného dôchodku na účely financovania rozpočtu EÚ: Riziká pri zostavovaní údajov sú celkovo dobre pokryté, ale existuje priestor na lepšie stanovenie priorít opatrení* je k dispozícii na [webovom sídle EDA](#). V predchádzajúcej správe EDA o tejto téme z roku 2013 sa dospelo k záveru, že cyklus overovania za obdobie 2007 – 2012 bol len čiastočne účinný.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502